

PRIPREMA ZA VJEŽBU

1. Što su selektori u CSS-u? Napišite osnovnu sintaksu kod primjene selektora.

CSS selektori koriste se za "pronalaženje" (ili odabir) HTML elemenata koje želite stilizirati.

```
selector {
property: value;
}
```

2. Nabrojite bar pet svojstava u CSS-u koja kod zadavanja veličine uključuju neku mjernu jedinicu.

font-size: 20rem, height: 2em, width: 3px, max-width: 9.0%, letter-spacing: -0.5px

IZVOĐENJE VJEŽBE

1.

Exercise: Sara D. Matija Č.

Change the color of all <p> elements, that are descendants of <div> elements, to "red".

```
<style>
div p {
  color: red;
}
</style>

<body>

<div>
  <p>This is a paragraph.</p>
  <p>This is a paragraph.</p>
</div>
<p>This is a paragraph.</p>
<p>This is a paragraph.</p>

</body>
```

Exercise: Sara D. Matija Č.

Change the color of all <p> elements, that are *immediate children* of <div> elements, to "red".

```
<style>
div > p {
  color: red;
}
</style>

<body>

<div>
  <p>This is a paragraph.</p>
  <p>This is a paragraph.</p>
</div>
<p>This is a paragraph.</p>
<p>This is a paragraph.</p>

</body>
```

Exercise: Sara D. Matija Č.

Change the color of the <p> elements that are *siblings* of a <div> element, to "red".

```
<style>
div ~ p {
  color: red;
}
</style>

<body>

<div>
  <p>This is a paragraph.</p>
  <p>This is a paragraph.</p>
</div>
<p>This is a paragraph.</p>
<p>This is a paragraph.</p>

</body>
```

Exercise: Sara D. Matija Č.

Change the color of the first <p> element that is *directly after* a <div> element, to "red".

```
<style>
div + p {
  color: red;
}
</style>

<body>

<div>
  <p>This is a paragraph.</p>
  <p>This is a paragraph.</p>
</div>
<p>This is a paragraph.</p>
<p>This is a paragraph.</p>

</body>
```

2.

Exercise: S.D. M.Ć.

Set the background-color to red, when you mouse over a link.

```
<style>
a:hover {
  background-color: red;
}
</style>

<body>

<h1>This is a header.</h1>
<p>This is a paragraph.</p>
<a href="https://w3schools.com">This is a link.</a>

</body>
```

Exercise: S.D. M.Ć.

Set the background-color to red, when you mouse over elements with the class "master".

```
<style>
.master:hover {
  background-color: red;
}
</style>

<body>

<h1 class="master">This is a header.</h1>
<p class="master">This is a paragraph.</p>
<p>This is a paragraph.</p>

</body>
```

Exercise: S.D. M.Ć.

Set the background-color to red, of any <p> element that are the first child of any element.

```
<style>
p:first-child {
  background-color: red;
}
</style>

<body>

<p>This is a paragraph.</p>
<p>This is a paragraph.</p>

</body>
```

Exercise: S.D. M.Ć.

Set the background-color to red, of any <input> element that are in focus.

```
<style>
input:focus {
  background-color: red;
}
</style>

<body>

<form>
  Name:
  <input type="text" name="fname">
  Age:
  <input type="text" name="age">
</form>

</body>
```

3.

Exercise: S.D. M.Ć.

Set the background-color to red, for the first letter of the <p> element.

```
<style>
.intro::first-letter {
  background-color: red;
}
</style>

<body>

<p class="intro">
In my younger and more vulnerable years
my father gave me some advice that I've
been turning over in my mind ever since.
'Whenever you feel like criticizing anyone,' he told me,
'just remember that all the people in this world
haven't had the advantages that you've had.'
</p>

</body>
```

Exercise: S.D. M.Ć.

Set the background-color to red, of the first line of the paragraph.

```
<style>
.intro::first-line {
  background-color: red;
}
</style>

<body>

<p class="intro">
In my younger and more vulnerable years
my father gave me some advice that I've
been turning over in my mind ever since.
'Whenever you feel like criticizing anyone,' he told me,
'just remember that all the people in this world
haven't had the advantages that you've had.'
</p>

</body>
```

Exercise: S.D. M.Ć.

Insert the image "smiley.gif" before, and after any <p>element, using the ::before and ::after pseudo-elements.

```
<style>
p::before {
  content: url('smiley.gif');
}
p::after {
  content: url('smiley.gif');
}
</style>

<body>

<p>This is a paragraph.</p>
<p>This is a paragraph.</p>

</body>
```

4.

Exercise: S.D. M.Ć.

Set the background color to "red" for <a> elements that have a target attribute.

```
<style>
a[target] {
  background-color: red;
}
</style>

<body>
  <a href="https://w3schools.com">w3schools.com</a>
  <a href="http://disney.com" target="_blank">Disney.com</a>
  <a href="http://wikipedia.org" target="_top">wikipedia.org</a>
</body>
```

Exercise: S.D. M.Ć.

Set the background color to "red" for <a> elements that have a target attribute with a value "_blank".

```
<style>
a[target="_blank"] {
  background-color: red;
}
</style>

<body>
  <a href="https://w3schools.com">w3schools.com</a>
  <a href="http://disney.com" target="_blank">Disney.com</a>
  <a href="http://wikipedia.org" target="_top">wikipedia.org</a>
</body>
```

Exercise: S.D. M.Ć.

Set a border for elements that have a `title` attribute that contains the word `blue`.

```
<style>
img[title~="blue"] {
  border: 5px solid red;
}
</style>

<body>
  
  
  
</body>
```

Exercise: S.D. M.Ć.

Set a border for elements that have a `title` attribute *starting* with `blue`.

```
<style>
img[title^="blue"] {
  border: 5px solid red;
}
</style>

<body>
  
  
  
</body>
```

Exercise: S.D. M.Ć.

Set a border for elements that have a `title` attribute *ending* with the word `flower` (not `flowers`).

```
<style>
img[title$="flower"] {
  border: 5px solid red;
}
</style>

<body>
  
  
  
</body>
```

Exercise: S.D. M.Ć.

Set a border for elements that have a `title` attribute containing the value `flower` (hint: `flowers` also contain `flower`).

```
<style>
img[title*="flower"] {
  border: 5px solid red;
}
</style>

<body>
  
  
  
</body>
```

1. Koje se jedinice koriste za apsolutno ili tačno zadane veličine? Kad se mogu, a kad se ne bi i zašto trebale koristiti?

➔ `cm,mm,in,px,pt,pc` Nisu preporučene za korištenje za zaslone zato što ima različitih veličina, ali su dobre za printanje.

2. Navedite neke relativne mjerne jedinice. Zbog čega ih je bolje koristiti? Sa kojim jedinicama dobijamo jako dobru skalabilnost?

➔ `em,ex,ch,rem,vw,vh,%,vmin,vmax` Bolje ih je koristiti zbog responzivnosti. Jako dobra skalabilnost: `rem, em`

3. Što je i kad se primjenjuje `specificity`?

➔ Ako postoje dva ili više CSS pravila koja upućuju na isti element, birač s najvećom vrijednošću specifičnosti će "pobijediti", a njegova deklaracija stila primijenit će se na taj HTML element.

4. Koje su četiri osnovne kategorije u hijerarhiji specifičnosti prilikom određivanja važnosti pravila oblikovanja?

- Inline styles - Example: `<h1 style="color: pink;">`
- IDs - Example: `#navbar`
- Classes, pseudo-classes, attribute selectors - Example: `.test, :hover, [href]`
- → Elements and pseudo-elements - Example: `h1, ::before`

5. Proučite primjer i objasnite kako se računa vrijednost za specificity, odnosno važnost CSS pravila. Koje će se pravilo primijeniti ukoliko ih se više odnosi na isti element na stranici? Što će se dogoditi ako su izračunate vrijednosti jednake?

Počnite od 0, dodajte 100 za svaku vrijednost ID-a, dodajte 10 za svaku vrijednost klase (ili pseudo-klasu ili selektor atributa), dodajte 1 za svaki selektor elementa ili pseudo-element.

- 1.: Inline stil dobiva vrijednost specifičnosti 1000 i uvijek mu se daje najveći prioritet!
- 2.: Postoji jedna iznimka od ovog pravila: ako koristite pravilo `!important`, ono će čak nadjačati ugrađene stilove!

Selektor s najvećom vrijednošću specifičnosti će pobijediti. Jednaka specifičnost: najnovije pravilo pobjeđuje.

6. Zašto se koristi `!important`? Što se javlja kao posljedica korištenja tog pravila?

→ Pravilo `!important` u CSS-u koristi se za dodavanje veće važnosti svojstvu/vrijednosti od uobičajenog.

7. U čemu može nastati problem kod učestalog korištenja `!important`? Navedite neki slučaj kad njegovo korištenje može biti opravdano.

Jedini način da nadjačate `!important` pravilo je da uključite drugo `!important` pravilo na deklaraciju s istom (ili većom) specifičnošću u izvornom kodu. To čini CSS kod zbunjujućim i otklanjanje pogrešaka bit će teško, pogotovo ako imate veliku tablicu stilova.

Jedan od načina korištenja `!important` je ako morate nadjačati stil koji se ne može nadjačati ni na koji drugi način. To bi moglo biti ako radite na sustavu za upravljanje sadržajem (CMS) i ne možete uređivati CSS kod.

Tada možete postaviti neke prilagođene stilove koji će nadjačatineke od stilova CMS-a.

```
<!DOCTYPE html>
<html lang="en">
<head>
<meta charset="UTF-8" />
<meta http-equiv="X-UA-Compatible" content="IE=edge" />
<meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1.0" />
<title>Pseudoklase i pseudo-elementi</title>
<style>

body {
font-family: sans-serif;
}
```

```

h1 {
text-align: center;
}
ol {
list-style: none;
}
ol li {
display: inline-block;
}
ol li::first-letter {
font-weight: bold;
}
ol li:last-child {
border: 2px dashed rgb(169, 40, 40);
background-color: #eee;
}
i:hover::after{
content: " August Šenoa";
}
</style>
</head>
<body>
<h1>Hrvatski jezik - Ispit</h1>
<p>
<i>Prijan Lovro</i><br />
Lovro je dakako od svega toga malo razumio. Znao je da ide u velik grad kumu.
I veselilo ga. Al
kad je vidio kako je iz majčinih očiju udarila kiša, svilo mu se oko srca pa
udri i on plakati. Nu otac
otkinu sinka od majčine grudi te povede Lovru kumu zvonaru.
Tu je dakako drukče bilo. Kad je Lovro vidio velike kuće, silu ljudi, visoke
tornjeve, kad su mu
prvi put zagrmile velike orgulje, razigra mu se mlado srce preko reda. Nije se
Lovro plašio kao
drugi seoski dječaci. Hitra mu pamet primila se brzo svega. Dadoše mu i
knjige. Eto veselja. Po vas
dan sjedio maličak u školi, samo večerom zvonio bi mjesto kuma „Zdravomariju”.
Ne bijaše mu to
dužnost, to bijaše njegovo pravo kojim se je ponosio.
Uz glasove zvonova, razlijegajućih se u daleki svijet, kanda se okrilio Lovrin
duh prezajući sve
dalje i dalje. Za ono doba dočepala bi se slave školske samo gospodska djeca;
ta kako da ne budu
pametna, dobra, kad su gospodska, mišljahu učitelji. Seljačko bokče1, ne
znajući ni zapeti njemački,
moralo se stisnuti u kut ma i kako pametno bilo. I Lovro bijaše takvo bokče,
al se on nije dao. Mali
taj bokčić oborio oštrim umom, zrelim i smjelim sudom utoliko predsude svoga
doba da mu se
učitelji čuđahu, gospodska djeca klanjahu, da, neki učitelj reče o njem: „Nad
glavom toga dječarca

```

sjaji vatreni jezik Svetoga Duha.” Svaki zavod ima đaka koji se i poslije spominju kao neobičan pojav. Takov bijaše i Lovro. Nu dosta o tom đakovanju. Svršiv srednje škole, znao je Lovro više nego većina njegovih učitelja, pa ako je nekad majčica mu mislila da će joj sin dočekati župničku slavu, tvrdili su sad i pismeni ljudi da će jamačno postati mladim kanonikom. Dođe hora da se Lovro zapopi. Srce ne kucaše mu veselo; žarkomu srcu mladića bijaše i svijet preuzan, prezalo ono preletit preko svijeta, više svijeta, a ovamo ustadoše kidat ga od svijeta, zatvorit ga u sebe. Ima duša mirnih krotkih, pobožnih u kojih je snage da metnu sav svoj život na oltar božji, a da ne požale nikada žrtve. Al ne bijaše Lovro tolik junak. U njem je sve kipilo, vrilo, plamtilo. Bijaše preslab da si sam slomi krila. A ipak se dao zapopiti. Navukoše mu crnu halju, obrijaše tjeme. Neizmjerne žalost osvoji mu srce. Pamet bludila mu u sumraku. Crna haljina činjaše mu se oklopom orijaša na prsima patuljka. Al junački sprezao on svoje jade, zakopao ih na dnu srca svoga. Nu ne bijaše to junačstvo oduševljena ratnika koj plamnim srcem srće u boj; bijaše to nijema odvažnost vojnika koj, 1 bokče – mali siromah prisiljen nositi pušku, mirno izlazi pred neprijatelja, ne mareći hoće li ga probosti sablja il sa zemljom sastaviti zrno. A tko ga je silio na to neželjeno zvanje, na taj sveti, za njega preteški jaram? Tko me sili? upitao bi se često i sam Lovro. Ta nitko, baš nitko. A zašto da ne raskinem svetih veriga²? Sililo ga, silio posmijeh majčin, majčine suze radosnice. Pred tim osmijehom nabranog starog lica, pred tim sjajnim biserom spalo mu sve junaštvo na ništa.

</p>

<p>1. Što znači da ne bijaše Lovro tolik junak?</p>

A. Nije se izborio za prava seljačke djece.

B. Nije uspio završiti srednju školu

C. Nije bio ponizan pred učiteljima.

D. Nije bio predan božjoj službi.

</body>

</html>